

«Et slikt hus blir ikke interessant for meg om det er for langt unna seg selv.»

INGEBORG SØRHEIM OM HVORFOR HUN HAR VALGT Å TILBAKEFØRE SVEINHAUG GÅRD TIL 1860/70-TALLSSTIL.

3-årig statsstipendiat for malerfaget, administrert gjennom Malhaugen. Som dekmaler har hun farten land og strand rundt, og jobbet på Norsk Folkemuseum på Bygdøy, på Sorknes gård på Rena, i Ibsen sin leilighet, på Hoel gården på Nes, i Oslo Domkirke, på Aasen-gården på Røros, i Drammens Teater, i kraftstasjonen i Tyssedal, Rokke-hytta og på slottet.

Jeg har jobbet på slottet i flere omganger med restaureringen av inngangspartiet, forgylling av arkitekt Linstows spill, samt i den store festsalen, sier hun.

Anne Louise har sett det meste av slottet og forteller at dronning Sonja – som jo er meget kunstinteressert – fattet stor interesse for arbeidet hennes og tok seg god tid til å prate.

Rokke-hytta dekorerte Anne Louise mye på kjøkkenet og i takene rundt omkring i det enorme anlegget. Rokke ønsket en rekonstruksjon av Holmenkollen Park Hotel, og vi var flere malere som holdt på der i til sammen tre år, sier Anne Louise.

Wenche har også farten mye rundt. Blant annet har hun jobbet på Aulestad, hjemmet til Bjørnstjerne Bjørnson, Hotel Norge Lillesand, Prestegården i Ringsaker og på Bryhni Søndre i Stange. Det siste store prosjektet hennes var å tilbakeføre dekorasjonsmalingen i Trønnes barfrostue på Koppang.

56-åringen er også en av dem som har bidratt med å renovere Sveinhaug gård ved Ringsaker kirke tilbake til opprinnelig prakt, og hun inviterer oss dit for å se hvordan det har blitt.

I døra blir vi møtt av eleren, Ingeborg Sørheim. Hun er utdannet kunsthistoriker og godt over gjennomsnittet interessert i fagfeltet. Hun overtok huset i 1996, men ventet ti år før hun begynte den antikvariske restaureringen inne.

Nå er snart hele huset skrapet ned. Det var mange malingslag, og ved hjelp av grundige fargeanalyser har vi funnet de eldste fargene, sier Ingeborg.

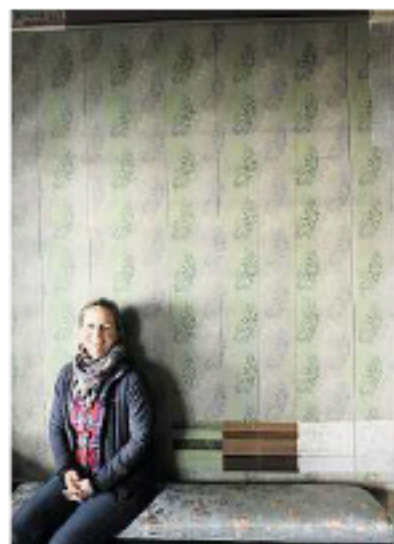
Wenche fikk jobben med å eikeadde alle de overmalte dørene. Til sammen femti stykker.

Researchen besto i å finne ut hvordan dørene her var ådret. Da jeg dro ådrikk («malekammen» red.ann.) raskt over fikk jeg det smale mønsteret jeg ville ha, forklarer Wenche.

Slik kunne dører av gran på en rask måte se ut som eik. Etter grunnarbeidet brukte Wenche to timer på å gi dørene et langt mer eksklusivt utseende.

Bak vedovnen på kammeret har Wenche malt brannveggen slik at den ser ut som marmor.

På Sorknes gård ved Rena har de en Biedermeier-marmorering som vi ønsket

HISTORIEN I VEGGENE: Første laget er 1840, så 1840 med lys marmor, så 1890 da mørkt, så 1920, også strie fra 1950-årene, sier Marianne Olsson.

SVEINHAUG GÅRD: Wenche Wedvik Hagen har eikeadret femti dørblader på gården. Her fra det ene soverommet opppe.

PRISER: Mange tusen arbeidstimer har gått med for å tilbakeføre gården til 1860 og 70-tallsstil. Eier Ingeborg Sørheim har mottatt en rekke priser for restaureringsarbeidet.

å kopiere. Jeg dro da dit for å ta bilder av den, sier Wenche.

Å restaurere gården har kostet. Bare i første etasje har det gått med 4.000-5.000 arbeidstimer. Opppe er det enklere rom, så jeg tipper vi brukte halvparten så lang tid der. Materialkostnadene kommer på toppen, sier Ingeborg. ... jeg kunne vel satt opp fire hus for de samme arbeidstimerne, legger hun til.

Litt økonomisk støtte har hun fått, men det meste tas fra egen lomme. Hvorfor ønsker Ingeborg å bruke så mye penger på dette?

Et slikt hus for meg blir ikke interessant for meg om det er for langt unna seg selv. Huset ble bygd med en idé, og de

oprinnelige fargene støtter oppunder arkitekturen. Når du får fargene på plass, så faller huset på plass, sier Ingeborg. Hva synes du om dem som kjøper gård og maler alt hvitt i shabby chic-stil? Alle kan ikke gjøre det slik som jeg har gjort. Hvis du må leie inn all kunnskapen, så blir et slikt prosjekt veldig koshart, sier Ingeborg.

En dekorasjonsmaler kopierer ikke bare fortidens malerkunster, de setter også egne spor. I taket på Ousdal gård på Duengerhogda på Nes for eksempel, har Anne Louise malt et stort kompass i taket på det ene kontoret. Husfrue Heidi Hemstad er strålende fornøyd med resultatet.

Du brukte noen timer på kompasset, men så ble det også akkurat slik vi ville ha det.

Det skal være pent når jeg drar igjen. Det beste med å være maler er jo å hele tiden lage noe nytt. Dessuten treffer jeg mange interessante mennesker og det er jo gøy å tenke på at arbeidene blir der i mange år, sier Anne Louise.

Familien Hemstad teller fem og flyttet inn i huset fra 1730 for ni år siden. Heidi er selv industridesigner og for henne er det viktig å tilbakeføre malerarbeidet i respekt for det som er gjort tidligere.

Vi er opptatt av å bevare det gamle og har blant annet restaurert alle de forni dobbeltvinduene. Kvaliteten på de gamle materialene er veldig god, også liker vi selvfølgelig stilen, sier Heidi og viser oss gangen som Anne Louise har sjablongert med en sjablong hun har kopiert av Anders Rud.

Jeg tror faktisk det ville kostet oss mer om vi skulle lagt gipsplater og ny tapet oppå, sier Heidi. Folk tror det tar veldig lang tid, men denne gangen dekorerte jeg på tolv timer, sier Anne Louise.

Dørene har også fått nytt liv med ådringsmaling og Heidi er imponert over hva Anne Louise har fått til.

Arbeidet gir en ny dimensjon til huset. Dørene er jo finere nå enn om jeg skulle kjøpt en nye eikedører, sier hun.

Dekorasjonsmalerne er nok over gjennomsnittet lærlodig. For det er kanskje ikke så mange som hadde klart å male 595 like sjablonger i løpet av bare én dag – slik Anne Louise gjorde på golvet på spisesstua på Hovelsrud gård på Helgøya?

Først malte jeg helt golvet i en farge, så la jeg sjablongene, malte mange meter med strek og marmorerte med brun lasur, brukte en oppløsningsteknikk og en spruteteknikk, forklarer Anne Louise.

På veggene i samme stue har hun dekorert kanskje like mange blomster. Blir det ikke ensformig og kjedelig?

Til sammen er det sju behandlinger per blomst, så det er ikke slik at jeg står og gjør det samme hele tiden. Det lysegrønne er sjablong, og resten er frihåndsdekor, forklarer Anne Louise.

Fargene lager hun av pigmenter og olje, og å blande seg fram til riktig farge er visstnok lettere enn man skulle tro. Hovedforskjellen på for og nå var at de hadde færre farger. Vi bruker kanskje bare ti ulike pigmenter, sier Anne Louise.

Jeg har ikke ført arbeidstimer her, for da ville jeg bare blitt deprimeret, ler Marianne Olsson som bor på Hovelsrud. Hun har alltid hatt et ønske om å restaurere huset antikvarisk riktig, men ikke søkt noen økonomisk støtte for restaureringsarbeidende inne.

KOMPASS: Heidi Hemstad på Ousdal gård er strålende fornøyd med kompasset som Anne Louise har malt i taket på ektemannens kontor.

Det ligger mye fantastisk kulturhistorie i dette, sier Marianne Olsson. Hun ante ikke at det skjulte seg sjablonger og malte søyler under tapetet som tanta hennes la i stua på 50-tallet.

Da vi tok av tapetet og strien fant vi Anders Rud sine sjablonger, sier Marianne entusiastisk. Anne Louise kjente igjen sjablongen – det var den Anders Rud også hadde brukt på Berg gård på Jessnes.

Det er morsomt å se hvordan Rud har tatt med seg ting og brukt dem om igjen, sier hun.

Rud må ha hatt det travelt?

Ja, tenk på alle de gårdene han har vært på, men som vi ikke vet om fordi folk har malt over. Han må ha vært utrolig produktiv, sier Olsson.

Tregolvene i samme stue er malt slik at de skal forestille marmor. Dørene er ådret i flammebjørk og eik, og det er bare ord som valkert, historisk og majestetisk som kan beskrive følelsen man får når man går inn i rommet.

Utvendig har hovedhuset på Hovelsrud, som ble bygget i 1840, i løpet av sommeren også fått tilbake sin opprinnelige bord. Først rev vi av det nye panelet

utvendig, så skrapte vi det gamle panelet og malte huset i den opprinnelige fargen. Anne Louise hjalp oss med bordene, og den ble liksom prikken over i-en, sier Marianne fornøyd.

Hvordan er det å bo i et slikt hus? Det er en glede hver dag å se denne flotte dekoren, og å tenke på at det var akkurat slik huset sto for omtrent 160 år siden. En stor del av kulturhistorien ligger i dekkningen, og den setter vi stor pris på, sier Marianne.

Hun er glad for at det settes fokus på viktigheten av å bevare det gamle. Kanskje folk ikke maler over det,

men skjønner at det har en verdi, sier Olsson.

Dekorasjonsmaler Wenche har ikke vært på Hovelsrud før, og når hun ser de flotte rommene spør hun om det er greit at hun tar noen bilder av malerarbeidene til Anne Louise.

Jeg blir så glad når jeg er i et slikt hus. Her er hvert rom er en opplevelse, sier Wenche.